

Til

Olje- og energidepartementet
Stortinget
0026 OSLO

Oslo, 24. april 2023

Høringsinnspill til forslag til endringer i el-markedsdesign

Samfunnsbedriftene Energi (SBE) er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for nær 170 energiselskap. Virksomhetene deltar i hele verdikjeden for energi, fra produksjon av vann- og vindkraft, til distribusjon og omsetning av elektrisitet.

Innledning

Den 14 mars publiserte Europakommisjonen et nytt forslag for å endre EUs markedsdesign for elektrisitet. Forslaget innebærer å revidere reguleringer knyttet til elektrisitetsmarkedet, herunder elektrisitetsforordningen, fornybardirektivet, ACER-forordningen, elmarkedsdirektivet og REMIT-forordningen.

Norske myndigheter har ytret et ønske om innspill til synspunkter til forslagene fra Europakommisjonen.

Samfunnsbedriftene Energi ønsker å komme med følgende innspill til høringen:

Konkrete innspill

Det siste året har både Norge og Europa opplevd ekstremt høye strømpriser som har vært krevende for både husholdning og virksomheter. De politiske debattene har blitt preget av dette. Flere medlemsland har kommet med kreative forslag til hvordan elektrisitetsmarkedet bør reformeres, med ulike nivåer av intervensjon i markedet.

SBE har vært kritiske til større endringer av markedsdesignet basert på kortsiktige markedspriser. Vi mener man må sikre et elektrisitetsmarkedsdesignet som bør kunne stå seg over tid. Derfor støtter vi at Kommisjonen i hovedsak foreslår mindre justeringer til dagens markedsdesign, som opprettholder markedsmekanismen og samtidig legger til rette for at husholdningene i større grad kan skjerme seg mot store prisutslag.

➤ **Beholde marginalprisingsordningen**

SBE er glade for at Europakommisjonen er tydelige på at marginalprisingsordningen opprettholdes. Det støtter vi.

SBE mener at marginalprising er en fornuftig tilnærming for å sikre at man til enhver tid først tar i bruk de rimeligste kraftressursene. Det er viktig for å sikre rimelig kraft til forbrukeren, samt gi riktige markedssignaler for å sikre nye investeringer i fornybar energi. Etter vår mening fungerer dette best med dagens marginalprisingsordning.

➤ **Legge til rette for et mer likvid fremtidsmarked**

Europa-kommisjonen foreslår å opprette virtuelle huber for hedging i Europa som ligner på den nordiske systemprisen. Dette mener Kommisjonen vil bringe mer likviditet til fremtidsmarkedet.

Erfaringer fra det nordiske fremtidsmarkedet viser at likviditeten har blitt kraftig redusert de siste årene. Det er gjelder spesielt for EPAD-instrumenter som regnes som lite likvide. De høye kraftprisene har også ført til at systemprisen som sikringsinstrument ikke lenger er et godt alternativ. Interne flaskehalser internt i Norge har gjort sikring enda mer krevende for norske kraftprodusenter. Kommisjonen viser

til at et velfungerende fremtidsmarked er viktig for både produsent og forbruker, for å sikre seg mot et volatilt marked. SBE mener at et velfungerende fremtidsmarked også må være tilgjengelig for de norske aktørene. Vi vil derfor oppfordre regjeringen til å undersøke løsninger som sørger for bedre likviditet i det nordiske fremtidsmarkedet.

➤ **Strømvavtaler som beskytter forbrukeren**

Europakommisjonen er opptatt av at husholdninger skal kunne sikre seg mot svingninger i kraftprisen ved å kunne inngå ulike kontrakter. Blant annet foreslår Kommisjonen å pålegge strømlleverandører med flere enn 200 000 kunder å tilby fastprisavtale på minimum 1 år. SBE støtter at det må være markedsordninger som gir forbrukeren mulighet til å sikre seg mot volatile priser. Fastprisavtaler kan være en slik løsning. Derimot er vi usikre på om det er fornuftig å pålegge strømlleverandørene å tilby visse kontrakter. Fastprisavtaler sikres av strømlleverandørene i fremtidsmarkedet. Derav er man avhengig av et velfungerende fremtidsmarked. Om man likevel ønsker å vedta og pålegge strømlleverandørene å tilby fastprisavtaler, støtter vi at det kun pålegges de store aktørene som har sterkere finansiell mulighet til å bære en slik risiko.

Med vennlig hilsen

Truls Wickholm

Direktør for Samfunnsbedriftene Energi